

เอกสารอ้างอิง

- กลไกลดก๊าซเรือนกระจก. องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน). สืบค้นจาก <https://ghgreduction.tgo.or.th/th/tver-method/tver-tool/for-agr.html> วันที่ 1 ธันวาคม 2566.
- กรมป่าไม้, สำนักการส่งเสริมการปลูกป่า. (ม.ป.ป.). ไม่มีค่า...ทางเศรษฐกิจ.กรุงเทพฯ: สำนักการส่งเสริมการปลูกป่า, กรมป่าไม้.
- กรมป่าไม้. การปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง. สืบค้นจาก <https://new.forest.go.th/chonburi9/wp-content/uploads/sites/45/2017/07/f3u4r.pdf> วันที่ 1 สิงหาคม 2566
- กิตติศักดิ์ จินดาวงศ์. 2553. เจื่อนไขด้านนิเวศน์ที่ดิน และเศรษฐกิจที่มีผลต่อรูปแบบการปลูกป่าชาวบ้านและการใช้ประโยชน์เนื้อไม้ของเกษตรกรในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองเขียว จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- คณิต ธนุธรรมเจริญ. 2548. ปลูกไม้ 3 อย่าง ประโยชน์ 4 ประการ. ฝ่ายศึกษาและพัฒนาป่าไม้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ. เชียงใหม่.
- ณัฐพล ขานหมัด อนุสรณ์ มูลป้อม และพรพรรณ ปะทาเส. 2560. วนเกษตรวิถีสู่ความยั่งยืน. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม. กรุงเทพฯ.
- ดำรงค์ ศรีพระราม ลดาวัลย์ พวงจิต และสาพิศ ดิลกสัมพันธ์. 2554. คู่มือศักยภาพของพรรณไม้สำหรับส่งเสริมภายใต้โครงการกลไกการพัฒนาที่สะอาดภาคป่าไม้. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คณะวนศาสตร์;องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน). กรุงเทพฯ. 2554. 88 หน้า.
- ดวงใจ ตู๋ดำ. 2563. คู่มือการปฏิบัติงานกิจกรรมส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิบัติที่ดินภายใต้โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน. กลุ่มอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อม สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีและสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. กรุงเทพฯ.
- ธันวา จิตต์สงวน. 2536. ความเป็นไปได้ของการเกษตรยั่งยืนภายใต้กรอบความคิดทางเศรษฐศาสตร์. เอกสารในการสัมมนาเรื่องเกษตรยั่งยืน : อนาคตของการเกษตรไทยที่โรงแรมพิงค์ทาวเวอร์ จังหวัดเชียงใหม่ 22-25 ธันวาคม 2536. (อัดสำเนา)
- นิตยา เมี้ยนมิตร รัชณี โพธิแทน กมลเนตร จันทรแก้ว กัลยา เขตหนาวอนุรักษ์ และกมลทิพย์ เรารัตน์. 2564. คู่มือกระบวนการฟื้นฟูและใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้อย่างมีส่วนร่วม กรณีศึกษาพื้นที่ป่าสนวัดจันทร์ อำเภอกัลยาณิวัฒนา จังหวัดเชียงใหม่. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน).
- นิตยา เมี้ยนมิตร และวิพิภัตร์ จินตนา. 2563. การใช้ที่ดินวนเกษตรและการจัดการ. ภาควิชาการจัดการป่าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- ประสิทธิ์ วังคพัฒน์วงศ์. (2557). บริการต่างๆ ของระบบนิเวศป่าและระบบนิเวศอื่นๆ. ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 4. สืบค้นจาก <https://www.onlb.go.th/>. วันที่ 7 พฤศจิกายน 2565
- พงษ์พิชัย กลัดวงษ์ สุรินทร์ อ้นพรม และวิพัทธ์ จินตนา. 2562. ความหลากหลายของพืชในระบบวนเกษตร และความมั่นคงทางอาหารของชุมชนตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่. วารสารวนศาสตร์ 38 (1) : 145-155.
- พัฒน์นฤมล เดชขำ. 2559. การประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของป่าชุมชน กรณีศึกษา บ้านนาออก อำเภอป่าเลื้อย จังหวัดน่าน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. เอกสารประกอบการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินมูลค่าต้นไม้. โครงการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินมูลค่าต้นไม้ประจำปีบัญชี 2562.
- มูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน (ประเทศไทย). เกษตรกรรมยั่งยืน (ออนไลน์) . สืบค้นจาก <https://www.seub.or.th/document/> วันที่ 3 กันยายน 2566
- มูลนิธิโครงการหลวง. 2561. บทสรุปผู้บริหาร โครงการหลวงโมเดล: แนวปฏิบัติที่ดีของการพัฒนาทางเลือก เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน. 36 หน้า
- มูลนิธิสืบนาคะเสถียร. สถานการณ์ป่าไม้ไทย 2565 (ออนไลน์) . สืบค้นจาก https://www.nesdc.go.th/ewt_w3c/ewt_dl_link.php?nid=2700.pdf. วันที่ 18 กันยายน 2565
- วาทีณี สอนพกา ภาติยะ พัฒนาศักดิ์ กิติพงศ์ ตั้งกิจ วิจรรอง ดวงใจ และกิตติศักดิ์ จินตวงศ์. 2563. รายงานฉบับสมบูรณ์การศึกษาการปลูกไม้ยืนต้นเศรษฐกิจเพื่อเป็นอาชีพเสริมของครัวเรือนบนพื้นที่สูง. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
- วิกานดา วรรณวิเศษ. (2558). คาร์บอนเครดิต: ธุรกิจลดโลกร้อน. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, สำนักวิชาการ.
- สาพิศ ดิลกสัมพันธ์ และ นรินธร จำวงษ์. 2563. เอกสารประกอบการบรรยาย การประเมินการกักเก็บคาร์บอนในภาคป่าไม้ และโครงการ T-VER. คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุพรรณณี ฉายะบุตร จงกล คำไล่ ธีร์ จิตรพิทักษ์เลิศ ศวีระ ธรรมศิริ. 2562. รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) การประเมินและวิเคราะห์มูลค่าเศรษฐศาสตร์ (Economic Value) ของทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษ ประจำปี 2562. สำนักงานบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

- สุวรรณ ตั้งมิตรเจริญ. 2563. การปลูกป่า และการฟื้นฟูป่าต้นน้ำ. เอกสารประกอบการบรรยาย การฝึกอบรม หลักสูตรจิตอาสา 904 “หลักสูตรประจำ” รุ่นที่ 5/63 ณ โรงเรียนจิตอาสาพระราชทาน (วิภาวดี) วันที่ 4 ธันวาคม 2563.
- สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. 2531. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชกับงานพัฒนา. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. 2540. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชกับงานพัฒนา. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สำนักพระราชวัง. 2561. คู่มือการปฏิบัติงาน โครงการสร้างป่า สร้างรายได้ ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.
- สำนักจัดการป่าชุมชน. กรมป่าไม้. คู่มือการปลูกป่าเพื่ออนุรักษ์ ฟื้นฟูป่าต้นน้ำ ป่าชายเลน และป้องกันไฟป่า ในพื้นที่ป่าชุมชน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567.
- สมชัย เบญจขย. 2553. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ ประจำปี 2552 รูปแบบที่ยั่งยืนในการในประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้อย่างมีส่วนร่วมของชุมชน กรณีป่าสนบ้านจันทร์ อำเภอกัลยาณิวัฒนา จังหวัดเชียงใหม่. 53 น.
- อุทิศ กุฎอินทร์. 2552. แนวคิดและนโยบายการใช้ที่ดินและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ.
- องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน). หลักการและแนวคิด ตลาดคาร์บอน สืบค้นจาก <http://carbonmarket.tgo.or.th/index.php?lang=TH&mod=Y29uY2VwdF9tYXJrZXQ=> วันที่ 7 พฤศจิกายน 2565
- Emerton L, Bos E. (2004). Value. Counting Ecosystems as an Economic Part of Water Infrastructure. Cambridge: IUCN Publications Services Unit.
- FAO. 1993. The challenge of sustainable forest management: what future for the world's forest, Rome.
- Food and Agriculture Organization of the United Nations. 2006. Food Security. Policy Brief Issue 2 : 1-4.
- King, D. and Mazzotta M. (2001). Ecosystem Valuation. Retrieved from <http://www.ecosystemvaluation.org>
- Millennium Ecosystem Assessment. 2005. from <http://www.millenniumassessment.org>
- RECOFTC 2020. คู่มือพลเมืองสร้างป่า. กรุงเทพฯ, RECOFTC.

RECOFTC. 2564. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าไม้ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.
กรุงเทพมหานคร, RECOFTC.

Secretariat of the Convention on Biological diversity, CBD (2004). Expanded Programme of
Work on Forest Biological Diversity. from <https://wedocs.unep.org/handle/20.500.11822/8378>.

TEEB. 2010. A Quick Guide to The Economics of Ecosystems and Biodiversity for Local and
Regional Policy Makers. Online: www.teebweb.org

